

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH NR 1
IM. STANISŁAWA MIKOŁAJCZYKA W GNIEŹNIE

EWALUACJA WEWNĘTRZNA

*Nauczyciele współpracują w planowaniu
i realizowaniu procesu edukacyjnego*

Rok szkolny 2015/2016

Spis treści:

- Cele i zakres ewaluacji wewnętrznej.

1. Przedmiot badań.
2. Cele ewaluacji wewnętrznej.
3. Kryteria ewaluacji.
4. Pytania kluczowe.

- Organizacja pracy w obszarach objętych ewaluacją.

1. Metody i narzędzia badawcze wykorzystane przy ewaluacji.
2. Wskazanie źródeł informacji.
3. Dobór próby badawczej.
4. Harmonogram czynności ewaluacyjnych.

- Prezentacja wyników ewaluacji.

1. Zbiorcze opracowanie ankiet ewaluacyjnych dla nauczycieli.
2. Analiza dokumentów szkolnych.
3. Analiza wywiadów.

- Wnioski i rekomendacje.

1. Wnioski z badań, czyli wartościowanie działań wynikające ze zgromadzonych informacji.
2. Rekomendacje, czyli propozycje działań, które mogą zmienić stan rzeczy na korzystniejszy.
3. Formy upowszechnienia raportu.

- Załączniki.

1. Kwestionariusze ankiet dla nauczycieli.
2. Kwestionariusz wywiadów.
3. Kwestionariusz wywiadu fokusowego dla uczniów.

- **Cele i zakres ewaluacji wewnętrznej.**

1. Przedmiot badań:
  - Procesy edukacyjne zachodzące w szkole są efektem współdziałania nauczycieli.
2. Cele ewaluacji wewnętrznej:
  - Pozyskanie informacji dotyczących współdziałania nauczycieli w trakcie tworzenia i realizowania procesów edukacyjnych.
  - Pozyskanie informacji, czy nauczyciele wspomagają siebie w organizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych.
  - Zdiagnozowanie, w jaki sposób możliwe jest zwiększenie intensywności współpracy nauczycieli w środowisku szkolnym.
3. Kryteria ewaluacji:

- Nauczyciele współpracują ze sobą w planowaniu, organizowaniu, realizowaniu i modyfikowaniu procesów edukacyjnych.
- Nauczyciele pomagają sobie nawzajem i wspólnie rozwiązują problemy.
- Nauczyciele wspólnie doskonalą metody i formy współpracy.

4. Pytania kluczowe:

- Czy wszyscy nauczyciele zaangażowani są w równym stopniu we współpracę?
- Jakie formy współpracy nauczycieli zatrudnionych w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie można wymienić?
- Czy i jak współpraca nauczycieli wpływa na efekty realizacji procesów edukacyjnych?
- Jakie trudności napotykają nauczyciele we współpracy z kolegami i w jaki sposób te trudności są przezwyciężane?
- Czy organizacja pracy sprzyja powszechnemu uczestnictwu nauczycieli we współpracy?
- Czy zmiany procesu edukacyjnego wprowadzane są przez pojedynczych nauczycieli, czy przez zespoły?
- W jaki sposób można podnieść efektywność współpracy nauczycieli?

• **Organizacja pracy w obszarach objętych ewaluacją.**

1. Metody i narzędzia badawcze wykorzystane przy ewaluacji:

- Ankiety rozpowszechnione wśród nauczycieli,
- Wywiad,
- Wywiad fokusowy,
- Strona internetowa szkoły,
- Dokumentacja szkolna.

2. Wskazanie źródeł informacji:

- Nauczyciele ZSP nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie,
- Informacje pochodzące z wywiadu fokusowego z docelową grupą uczniów,
- Informacje pochodzące z wywiadu przeprowadzonego z panią dyrektorką Iwoną Ratajczak, panią wicedyrektorką Ewą Krystkowiak i panią kierowniczką szkolenia praktycznego Małgorzatą Kaszyńską,
- Analiza dokumentów: dzienniki lekcyjne, protokoły z posiedzeń zespołów samokształceniowych,
- Artykuły zamieszczone na stronie internetowej szkoły.

3. Dobór próby badawczej:

- Grupa nauczycieli ZSP nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie,
- Uczniowie ,
- Dyrektor ZSP nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie,
- Wicedyrektor ZSP nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie,
- Kierownik Szkolenia Praktycznego w ZSP nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie,

Harmonogram czynności ewaluacyjnych.

Etap ewaluacji	Termin
Wybór przedmiotu badań ewaluacyjnych i określenie założeń ewaluacji.	Do końca sierpnia 2015r.
Opracowanie planu ewaluacji wewnętrznej:	Do 10 września 2015r.

<ul style="list-style-type: none"> ● wstępna faza planowania, ● przyjęcie planu wraz z ogólnym harmonogramem. 	
<p>Przygotowanie projektu ewaluacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przygotowanie założeń projektowych, ● opracowanie szczegółowego harmonogramu działań ewaluacyjnych, zgodnie z założeniami projektowymi, ● przyjęcie projektu przez Radę Pedagogiczną. 	Rada Pedagogiczna - 15 wrzesień 2015r.
<p>Realizacja działań ewaluacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● zbieranie danych, prowadzenie badań, gromadzenie i porządkowanie danych. 	Październik 2015r. – Luty 2016r.
<p>Analiza zgromadzonych danych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pogrupowanie zebranych danych, ● analiza jakościowa i ilościowa, ● wypracowanie wniosków wynikających z przeprowadzonej analizy. 	Marzec 2016r. – Kwiecień 2016r.
<p>Raport:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przygotowanie wstępne raportu, ● przyjęcie założeń raportu przez Dyrektora, ● ostateczne opracowanie raportu z przeprowadzonej analizy. 	Maj 2016r.
<p>Popularyzacja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● prezentacja raportu Radzie Pedagogicznej. 	Czerwiec 2016r.
<p>Wdrożenie działań wynikających z rekomendacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● przygotowanie konkretnych działań wynikających z rekomendacji ewaluacyjnych, ● wdrożenie przyjętych działań, monitorowanie efektów wdrażanych działań. 	Wrzesień 2016r.

Wykonawcy: Zespół ewaluacyjny w ZSP nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w składzie:

przewodnicząca: Marlena Rusiłowicz

członek: Marzena Idaszak - Wiewióra

członek: Joanna Piechowiak

członek: Marzena Bociek

- **Prezentacja wyników ewaluacji.**
  1. **Zbiorcze opracowanie ankiet ewaluacyjnych.**

1. **Czy angażuje się Pani/Pan we współpracę z innymi nauczycielami?**

- przeważająca liczba nauczycieli angażuje się we współpracę z innymi nauczycielami, natomiast 4 nauczycieli odpowiedziało przecząco na zadane pytanie.

2. **Proszę wymienić zespoły/komisje, w których bierze Pani/Pan udział.**

Nauczyciele biorą udział w pracach następujących zespołów/komisji:

- 21 nauczycieli uczestniczy w zespołach przedmiotowych,
- 3 nauczycieli udziela się w zespole ewaluacyjnym,
- 3 ankietowanych bierze udział w zespole rekrutacyjnym,
- 2 nauczyciel udziela się w zespole ds. modyfikacji WSO,
- wymieniono również :

- zespół wychowawczy,
- komisję ds. pomocy materialnej dla uczniów,
- komisję socjalną,
- komisję zdrowotną.

3. Jakie formy współpracy z nauczycielami odpowiadają Pani/Panu najbardziej?

Analizując odpowiedzi należy stwierdzić, iż nauczyciele preferują następujące formy współpracy:

- Organizacja imprez/wycieczek/konkursów – 16 osób,
- praca w komisjach/zespołach – 9 nauczycieli,
- 10 nauczycieli preferuje współpracę w mniej licznych grupach,
- 17 ankietowanych odpowiadają spotkania z nauczycielami opierające się na rozmowach, wymianie doświadczeń,
- jeden z ankietowanych nie udzielił odpowiedzi na te pytanie.

4. Jakie działania świadczące o współpracy z nauczycielami może Pani/Pan wymienić?

Ankietowani nauczyciele wymienili następujące działania świadczące o współpracy z innymi nauczycielami:

- organizację imprez szkolnych,
- organizację wycieczek,
- pracę nad konkursami,
- organizację „Drzwi Otwartych” w naszej szkole/pracę nad prezentacją multimedialną/akcją rekrutacyjną,
- organizację „Dnia Patrona”,
- pracę przy tworzeniu scenariusza uroczystości szkolnych,
- pracę nad przygotowaniem sprawdzianów/kartków/przedmiotowych planów pracy,

- przygotowanie akcji krwiodawstwa,
- współpracę w zakresie kół zainteresowań,
- przetłumaczenie Europass'u,
- projekty czytelnicze/udostępnienie księgozbioru jako pomocy dydaktycznej do projektów,
- udział w X Zjeździe Gnieźnieńskim,
- modyfikacja WSO,
- wspieranie uczniów uzdolnionych.

5. **Czy współpraca w planowaniu i realizowaniu procesu edukacyjnego wpływa na lepsze wyniki kształcenia?**

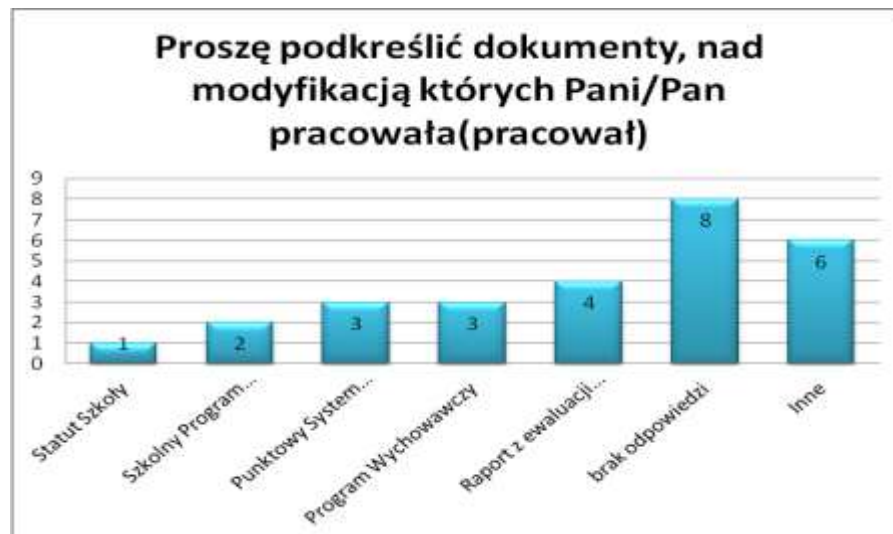
- zdecydowana większość nauczycieli stwierdziła, że współpraca nauczycieli wpływa na lepsze wyniki kształcenia – 20 osób,
- tylko 2 ankietowanych odpowiedziało, że współpraca nie ma znaczenia.

6. **Czy uczestniczyła Pani/Pan w pracy nad zmianami w dokumentacji szkolnej przy współpracy z innymi nauczycielami?**

- spośród ankietowanych nauczycieli połowa uczestniczyła w pracy nad zmianami w dokumentacji szkolnej współpracując z innymi nauczycielami, a pozostała połowa odpowiedziała przecząco.

7. Proszę podkreślić dokumenty, nad modyfikacją których Pani/Pan pracowała(pracował).

- 1 osoba pracowała nad Statutem Szkoły,
- 2 nauczycieli modyfikowało Szkolny Program Profilaktyczny,
- 3 nauczycieli pracowało nad Punktowym Systemem Oceniania,
- 3 nauczycieli wprowadzało zmiany do Programu Wychowawczego,
- 4 osoby angażowały się w prace związane z ewaluacją wewnętrzną,
- 8 ankietowanych nie udzieliła odpowiedzi.

Wymieniono również inne dokumenty, takie jak:

- Regulamin Biblioteki Szkolnej - 1 osoba,
- Wewnętrzny System Oceniania - 1 osoba,
- Ceremoniał Szkolny - 1 osoba

8. Czy organizacja szkoły ułatwia, czy utrudnia współpracę z nauczycielami? Uzasadnij.

- dla 8 nauczycieli organizacja szkoły ułatwia współpracę z nauczycielami: UZASADNIENIE – dzięki przynależności do zespołów samokształceniowych, możliwa jest wymiana doświadczeń i tworzenie nowych pomysłów,
- natomiast 7 nauczycieli udzieliło przeczącej odpowiedzi: UZASADNIENIE – przede wszystkim ze względu na prowadzenie zajęć w dwóch odległych budynkach oraz wypełnianie wielu obowiązków – często nakładający się na siebie,
- 3 ankietowanych zaznaczyło odpowiedź - „trudno stwierdzić”: UZASADNIENIE – ponieważ gdy zaistnieje taka potrzeba, to i tak spotkają się z danym nauczycielem pomimo przeciwności. Zależy to przede wszystkim od osobistego zaangażowania i predyspozycji osobowościowych danej osoby.
- 4 nauczycieli nie udzieliło odpowiedzi na sformułowane w ankiecie pytanie.

9. Czy jako nauczyciel przedmiotów zawodowych podjęła Pani/podjął Pan współpracę z innym nauczycielem przy modyfikacji programów nauczania? (odpowiedzi udzielają tylko nauczyciele przedmiotów zawodowych).

- 7 nauczycieli podjęło współpracę z innymi nauczycielami przy modyfikacji programów nauczania,
- natomiast 4 osoby nie podjęły takiej współpracy.

10. Jakie działania polegające na współpracy nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesu edukacyjnego zaproponowałyby Pani/zaproponowałby Pan w przyszłości?

Ankietowani nauczyciele zaproponowali/wymienili następujące działania:

- większej współpracy z nauczycielami podczas organizowania imprez szkolnych,
- współpraca przy projektach edukacyjnych,
- zorganizowanie Festiwalu Nauki w szkole (jeden dzień bez lekcji, uczniowie uczestniczą w konkursach itp.),
- współpracy podczas organizowania konkursów,
- „współpraca polegałaby na tym, aby nauczyciel podzielił materiał w ten sposób, aby każdy zajął się w danym temacie jednym elementem”,
- współpraca nauczycieli w zakresie integracji uczniów klas I,
- współpraca w zakresie ubiegania się o granty edukacyjne,
- „wspólne lekcje na tematy z dwóch przedmiotów”,
- „posiedzenia w układach roboczych przed wprowadzeniem szkolnego programu dla klasy pierwszej”,
- nowoczesna baza praktyczna w kształceniu praktycznym,
- spotkania nauczycieli,
- korelacje pomiędzy zajęciami teoretycznymi a praktycznymi,
- współpraca z nauczycielami przedmiotów zawodowych w związku z realizacją podstawy programowej dotyczącej zagadnień geodezyjnych,
- zadania matematyczne dla zawodów,
- „wzajemna współpraca z nauczycielami przedmiotów geodezyjnych w zakresie przeprowadzonych ćwiczeń czy wykładów teoretycznych, podział obowiązków między siebie, odpowiedzialność za dany temat; jeden nauczyciel wykłada teorię, drugi praktyczne wykorzystanie przy użyciu komputerów; każdy konsultuje dane tematy i realizuje na konkretnych zajęciach”,
- korelacje międzyprzedmiotowe z zakresu geografii i fizyki,
- „przy pracy w przedmiocie: język obcy zawodowy”,
- w zakresie udostępniania księgozbioru i innych materiałów.

11. Czy współpracowałaby Pani/współpracowałby Pan z innym nauczycielem pracującym w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1 im. Stanisława Mikołajczyka w Gnieźnie zakresie korelacji międzyprzedmiotowej, w celu podniesienia efektów nauczania?

- 15 osób odpowiedziało twierdząco na zadane pytanie,
- natomiast 7 nauczycieli nie podjęłoby takiej współpracy.

III. 2. Analiza wywiadów.

a. Informacje pochodzące z wywiadu fokusowego przeprowadzonego z docelową grupą uczniów.

Wywiad fokusowy został przeprowadzony 10 marca 2016r. o godzinie 14. 50 w sali nr 4.24 w budynku szkoły na ul. Jana III Sobieskiego 20 w Gnieźnie. Łącznie 8 uczniów uczestniczyło w rozmowie. (protokołowała P. Joanna Piechowiak, natomiast każdy członek zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej zadał po jednym pytaniu). W wyniku spotkania, w trakcie którego obecni byli wszyscy członkowie grupy ewaluacyjnej, udało się uzyskać następujące informacje:

- Czy zauważyłeś/zauważyłaś, aby podczas przygotowania konkursów/ olimpiad, występów artystycznych itp. nauczyciele współpracowali ze sobą?

Zdanie uczniów w tej sprawie było podzielone. Niektórzy twierdzili, że nauczyciele współpracują ze sobą, ale bardzo często w tej samej sytuacji inni jedynie utrudniają organizację licznych uroczystości. Zgodnie z ich opinią współpracują ze sobą raczej nauczyciele o podobnych zainteresowaniach lub osoby uczący przedmiotów pokrewnych. Jednocześnie uczeń podkreślił, że biorąc udział w licznych konkursach miał raczej jednego nauczyciela przygotowującego, ale czasami pojawiała się sytuacja, w której zakres materiału wymagał skorzystania z wiedzy innego nauczyciela. Jednak taka sytuacja zdarzała się rzadko. Zauważono także, że odmienna sytuacja miała miejsce podczas występów artystycznych. Chociaż uczeń nie brał w nich zbyt często udziału, ale obserwując pracę przy takich wydarzeniach doszedł do wniosku, że nauczyciele często ze sobą współpracowali.

- Wymień, proszę, korzyści jakie jesteś w stanie zauważyć dzięki współpracy nauczycieli.

Uczniowie wymieniali przede wszystkim lepszą atmosferę, możliwość samorealizacji oraz zdobycie wysokich osiągnięć. Nauczyciele współpracując ze sobą stwarzają uczniom sytuacje do rozwoju osobistego oraz uzdolnień tkwiących w każdym z nich. Dodatkowo podnosi się w ten sposób poziom nauczania. Jednocześnie jeżeli chodzi o konkursy to zauważono głównie lepsze przygotowanie ucznia i jego większą wiedzę, co wpływa później na sukces.

Jeden uczeń przyznał, że taka współpraca pomaga także w zwykłym życiu, bo wskazówki, które otrzymywał od innych nauczycieli mógł zastosować w praktyce.

- Jaką współpracę nauczycieli zaproponowałbyś/zaproponowałybyś w przyszłości celem podniesienia poziomu nauczania?

Według uczniów przede wszystkim podniesieniu poziomu nauczania służyłaby wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami pracującymi w różnych szkołach oraz organizowanie większej ilości zajęć pozalekcyjnych (w ramach zwiększenia integracji nie tylko uczniów, ale i nauczycieli). Jednocześnie uczeń zauważył, że współpraca powinna koncentrować się na tym, aby „teoria była na równi z praktyką, oznacza to, że to, co oceniane jest na teorii byłoby w tym samym czasie robione na praktyce”. Uczniowie zauważyli także, że należy zwrócić więcej uwagi na pomysły uczniów w organizowaniu przedsięwzięć szkolnych. Zaproponowano lekcje łączone, gdyż niektóre zagadnienia czasami powtarzają się na innych przedmiotach. Dobrym pomysłem są także koła zainteresowań prowadzone przez kilku nauczycieli. Współpraca pomogłaby w pracy z uczniami wszechstronnie uzdolnionymi, co by pozwoliło na rozwijanie ich umiejętności. Uczeń zauważył, że szkoła rzadko bierze udział w olimpiadach przedmiotowych.

b. Informacje uzyskane z wywiadu przeprowadzonego z panią dyrektorką, Iwoną Ratajczak, panią wicedyrektorką, Ewą Krystkowiak oraz panią kierowniczką szkolenia praktycznego, panią Małgorzatą Kaszyńską.

1. W jaki sposób nauczyciele wspierają się wzajemnie w zakresie realizacji procesów edukacyjnych?

Odp. p. Iwona Ratajczak – dyrektorki szkoły:

Działania mające na celu wzajemne wsparcie w zakresie realizacji procesów edukacyjnych mają charakter wielopłaszczyznowy:

- nauczyciele tych samych przedmiotów w ramach zespołu samokształceniowego konsultują ze sobą między innymi sposób realizacji podstawy programowej, dobór odpowiednich podręczników, skuteczność form i metod pracy na lekcji z danego przedmiotu itp.,
- nauczyciele przedmiotów zawodowych i przedmiotów ogólnokształcących nauczanych w zakresie rozszerzonym dokonują własnych zmian w kwestii korelacji międzyprzedmiotowej, tak aby odpowiednie treści nauczania ogólnego ułatwiały kształcenie zawodowe,
- nauczyciele wychowawcy wspierają się wzajemnie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych w swoich zespołach klasowych,
- nauczyciele zawodowcy uczący w danym zawodzie ustalają między sobą sposób i termin realizacji poszczególnych elementów podstawy programowej w kontekście terminów egzaminów potwierdzających poszczególne kwalifikacje, a także analizują wyniki tych egzaminów wyciągając odpowiednie wnioski i rekomendacje do dalszej pracy,
- nauczyciele wspólnie organizują wycieczki, rajdy, spływy, konkursy, imprezy szkolne itp.,
- ważnym elementem jest też współpraca w tworzeniu i aktualizowaniu dokumentów szkolnych.

Odp. p. Ewa Krystkowiak – wicedyrektorki szkoły:

Dyskusje, rozmowy, praca w zespołach przedmiotowych.

Odp. p. Małgorzata Kaszyńska - kierowniczka szkolenia praktycznego:

- wybór podręczników,
- planowanie pracy w zespołach,
- rozmowy, które dotyczą rozwiązywania problemów uczniów,
- wspólne planowanie miejsc i programów wycieczek zawodowych,
- organizowanie uroczystości i imprez szkolnych,
- nauczyciele wspólnie zajmują się promocją szkoły.

2. Jakie efekty współpracy nauczycieli można zauważyć w szkolnej praktyce?

Odp. p. Iwona Ratajczak – dyrektorka szkoły:

Najważniejszym efektem tej współpracy jest sprawnie przebiegający proces edukacyjny oraz brak „tradycyjnych” problemów wychowawczych i dobre wyniki egzaminów zewnętrznych.

Odp. p. Ewa Krystkowiak – wicedyrektorka szkoły:

Lepsze funkcjonowanie uczniów z ograniczonymi możliwościami w jednej dziedzinie, zmniejszenie się ilości sytuacji konfliktowych.

Odp. p. Małgorzata Kaszyńska - kierowniczka szkolenia praktycznego:

Wymiana wiedzy, doświadczeń nauczycieli, integracja nauczycieli, pomoc psychologiczno-pedagogiczna, analiza wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.

3. Proszę wymienić korzyści dla uczniów, które wynikają ze współpracy nauczycieli?

Odp. p. Iwona Ratajczak – dyrektorka szkoły:

- uczniowie otrzymują wsparcie od nauczycieli, zarówno wychowawców, jak i nauczycieli przedmiotowców w trudnych sytuacjach szkolnych i osobistych,
- mogą na bieżąco korzystać z oferty zajęć pozalekcyjnych oraz rozwijać swoją wiedzę i umiejętności w różnorodnych konkursach i olimpiadach.

Odp. p. Ewa Krystkowiak – wicedyrektorka szkoły:

Zauważenie mocnych stron ucznia.

Odp. p. Małgorzata Kaszyńska - kierowniczka szkolenia praktycznego:

Brak większych kłopotów wychowawczych, podnoszenie poziomu dydaktycznego.

4. Jakie działania polegające na współpracy nauczycieli w planowaniu i realizowaniu procesu edukacyjnego zaproponowałaby Pani w przyszłości?

Odp. p. Iwona Ratajczak – dyrektorka szkoły:

Moim zdaniem współpraca funkcjonuje dobrze, ale mogłaby być lepsza jeśli chodzi o współorganizację konkursów szkolnych i międzyszkolnych.

p. Ewa Krystkowiak – wicedyrektorka szkoły:

Zwiększenie współpracy między zespołami przedmiotowymi.

p. Małgorzata Kaszyńska - kierowniczka szkolenia praktycznego:

Większa współpraca nauczycieli w organizowaniu imprez szkolnych oraz organizowanie konkursów promujących nasze zawody.

III. 3. Analiza dokumentów szkolnych.

Informacje pochodzące z analizy dokumentów, takich jak:

a. protokoły z posiedzeń samokształceniowych:

Dokumentacja odzwierciedla funkcjonowanie w szkole stałych zespołów nauczycielskich i zespołów zadaniowych. Nauczyciele, którzy do nich należą współpracują ze sobą, oraz spotykają się ze sobą cyklicznie - co wynika z protokołów. Każdy zespół posiada lidera, który koordynuje jego pracę, dba o terminowość działań. Zespoły przedstawiają swój plan działań na dany rok szkolny dyrektorowi, natomiast ich współpraca ujawnia się w następujących działaniach:

- 1. w przypadku „Zespołu nauczycieli przedmiotów matematyczno-przyrodniczych”:** - przygotowywanie uczniów do konkursów matematycznych; - omawianie i analizowanie wyników próbnych egzaminów maturalnych; - przygotowywanie zadań na sprawdziany i kartkówki; - wymiana doświadczeń w nauczaniu.
- 2. w przypadku „Zespołu języków obcych”:** -przeprowadzanie testów uplasowania, kontrolujących jakość przygotowania uczniów kl. I do kontynuowania nauki języka obcego w szkole średniej oraz ich analiza; - analizowanie wyników matur z języków obcych i formułowanie wniosków do dalszej pracy; - wymiana spostrzeżeń dydaktycznych dotyczących próbnych egzaminów z języków; - zajęcia samokształceniowe w formie zajęć warsztatowych, dotyczące skutecznej nauki słówek w języku obcym przy pomocy strony www w ramach II Edycji Programu Insta.Ling dla szkół (insta.ling to darmowa strona www, przy pomocy której uczeń pracując codziennie ze słownictwem wybranym i wpisanym przez nauczyciela do systemu, utrwala je, a nauczyciel może „śledzić” postępy swych uczniów).
- 3. w przypadku „Zespołu nauczycieli przedmiotów zawodowych”:** - organizacja wycieczek przedmiotowych, zgodnie z realizowaną tematyką zawodową (np. Szreniawa – Jacek Piechowiak, Marzena Bociek, Sebastian Bacik, Gardenia – Ewa Helik, Marzena Bociek, Głębokie – Dariusz Graczyk, Jacek Piechowiak itp.); - dokonywanie analizy wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe; wyciąganie wniosków oraz ustalenie wytycznych do dalszej pracy; - przygotowanie młodzieży do konkursów, np. „Młody Mechanik na Medal” – Dariusz Graczyk, Dariusz Pietroczyk, „Wiedzy o Prawie” – Małgorzata Kaszyńska, Iwona Ratajczak, „Lekcje z ZUS” – Marlena Rusiłowicz, Dariusz Banaszak; - opracowania dokumentacji nauczania przedmiotów zawodowych w nowym systemie kształcenia; - udział w różnych akcjach jak np. „Sprzątanie Świata”, „Sadzenie lasu”; - współpraca z innymi nauczycielami, np. matematykami; - współpraca przy przeprowadzaniu eliminacji szkolnych konkursu: „Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Rolniczych”; - wymiana doświadczeń związanych z nauczaniem przedmiotami; - współpraca

podczas realizacji filmów dydaktycznych związanymi z uczonymi przedmiotami; - dzielenie się materiałami dydaktycznymi związanymi z egzaminami zawodowymi.

b. dzienniki lekcyjne: - informacje zamieszczone w dziennikach lekcyjnych potwierdzają, że nauczyciele współpracują ze sobą przede wszystkim w związku z przygotowaniem wycieczek, co zawsze wiąże się z pracą kilku z nich w zakresie organizacji wyjazdu/wyjścia i pełnienia opieki nad uczniami.

IV. Analiza informacji zamieszczonych na stronie internetowej szkoły.

Artykuły zamieszczane na stronie internetowej szkoły podlegały analizie w trakcie prac zespołu do spraw ewaluacji wewnętrznej. Stały się one źródłem wiedzy o konkursach, wycieczkach i uroczystościach szkolnych, które organizowane były przez nauczycieli współpracujących ze sobą:

- Akcja „Twój nauczyciel poleca książkę” – projekt ten zrealizowali następujący nauczyciele: Marzena Idaszak-Wiewióra, Karolina Szafrńska, Leszek Walery, Anna Kozłowska;
- Wycieczka do Wrocławia, jako nagroda za najwyższą średnią i frekwencję klasy – współpracowali ze sobą: Anna Czudowska, Joanna Piechowiak, Rafał Siwka;
- Powiatowy konkurs recytatorski poezji ks. J. Twardowskiego – Joanna Piechowiak, Marzena Idaszak-Wiewióra, Małgorzata Langner;
- „Drzwi otwarte” w szkole – współpraca całego grona pedagogicznego;
- Konkurs Supermatematyk – współpraca w ramach przedmiotu: matematyka – Tadeusz Krystkowiak i Marlena Rusiłowicz;
- VII Wielkanocne Śniadanie Środowisk Wiejskich – występ teatralno-muzyczny w ramach współpracy koła teatralnego i muzycznego, których opiekunami są Joanna Piechowiak i Małgorzata Kaszyńska;
- Międzynarodowe Targi Ogrodnictwa i Architektury „Gardenia” – organizatorami wyjazdu były: Marzena Bociek i Ewa Helik;
- X Zjazd Gnieźnieński – udział w warsztatach nt. „Wolność, gdy wszystko wolno” – koordynacja wystąpienia uczniów – Leszek Walery i Marzena Idaszak-Wiewióra;
- Studniówka – współpraca wychowawców klas czwartych – Anny Kozłowskiej, Ewy Helik, Leszka Walerego;
- Uroczystość „Dnia Patrona” – Małgorzata Kaszyńska, Leszek Walery, Joanna Piechowiak;
- Poznanie specyfiki funkcjonowania zakładu karnego w Gębarzewie – opieka nad młodzieżą: Joanna Piechowiak i Ewa Helik;
- Wycieczka klas rolniczych i mechanizatorów na targi do Hanoweru - Krzysztof Karczewski, Dariusz Graczyk, Jacek Piechowiak;
- Obchody Święta Niepodległości „Żeby Polska była Polską” – Barbara Splis-Huet, Leszek Walery;
- Wyjazd na Agro Show w Bednarach – współpraca nauczycieli przedmiotów zawodowych;

- Parada upamiętniająca przyjazd Dąbrówki do Gniezna – Anna Czudowska, Marlena Rusiłowicz, Leszek Walery, Marzena Idaszak-Wiewióra;
- I inne.

V. Wnioski i rekomendacje.

WNIOSKI:

1. Większość nauczycieli angażuje się we współpracę z innymi,
2. Nauczyciele angażują się głównie w pracę zespołów przedmiotowych,
3. Nauczyciele cenią sobie przede wszystkim takie formy współpracy, jak: spotkania w celu wymiany doświadczeń oraz organizacji przedsięwzięć szkolnych (np. uroczystości),
4. Zdecydowana większość grona nauczycielskiego twierdzi, że w planowaniu i realizowaniu procesu edukacyjnego współpraca ma decydujący wpływ na wyniki kształcenia,
5. Ponad połowa ankietowanych nauczycieli nie uczestniczy w pracach związanych ze zmianami w dokumentacji szkolnej.

REKOMENDACJE:

1. Należy przede wszystkim włączyć w pracę nad modyfikacją dokumentacji nauczycieli, którzy nie są obecnie zaangażowani w taką aktywność,
2. Kontynuować pracę w zespołach,
3. Wspierać się i wymieniać doświadczenia w kwestiach dotyczących ucznia zdolnego oraz z trudnościami edukacyjnymi,
4. Dążyć do współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, w celu przygotowywania uczniów do udziału w Olimpiadach Przedmiotowych,
5. Dbać o integrację z całą społecznością szkolną.

VII. Załączniki.

1. Kwestionariusz ankiet dla nauczycieli.
2. Kwestionariusz wywiadu fokusowego dla uczniów.
3. Kwestionariusz wywiadu dla pani dyrektorki, wicedyrektorki oraz kierowniczkę szkolenia praktycznego.

Składamy podziękowania wszystkim, którzy aktywnie zaangażowali się w prace ewaluacyjne. Mamy nadzieję, że rekomendacje przyczynią się do wprowadzenia zmian pozwalających na efektywną współpracę nauczycieli w trakcie planowania i realizowania procesu edukacyjnego.

Zespół do spraw ewaluacji wewnętrznej:
Marlena Rusiłowicz
Joanna Piechowiak
Marzena Idaszak – Wiewióra
Marzena Bocięk